

Adóamnesztia Az extra kedvezmény 84 milliárd forintnyi rejtett vagyont hozott haza

Fékezett habzású pénzmosás

Az egy évig érvényes, gáláns adóamnesztia-ának köszönhetően 1065 pénzmosó számla nyílt, melyekre 84 milliárd forintnyi, a NAV elől elrejtett vagyon érkezett.

CSABAI KÁROLY

Hiába tette a kormány átmenetileg, 2015. július 1. és 2016. június 30. között rendkívül kedvezményessé az eddig külföldön rejtegetett vagyonok hazahozatalát, e lehetőséggel kevesebben éltek, mint amennyire a könnyítés mértéke alapján számítani lehetett. Az átmeneti szabály szerint aki az elmúlt egy évben nyitott a szakzsargonban nemes egyszerűséggel csak pénzmosónak nevezett stabilitás megtakarítás számlát (smsz), az arról már egy év várakozást követően mindössze 10 százalék adó megfizetésével felveheti a kamatot nem fizető államkötvényekbe kötelezően tett, kétes eredetű jövedelmeit. Méghozzá úgy, hogy e közteher vállalásáért cserébe az adóhatóság nem firtatja a hazautalt pénzek származását.

Egy év alatt 1065 stabilitás megtakarítási számlát nyitottak magán-személyek, melyeken összesen 84,4 milliárd forintot helyeztek el – kö-zölte a Világgazdasággal a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV). Márpedig ezek a számok arányaikban közel sem tükrözik az átmeneti és az állandó feltételek közötti különbséget. A 2013-ban megalkotott eredeti – és július 1-jétől ismét élő – szabály szerint ugyanis a pénzmosó számláknak nevezett smsz-eken elhelyezett, legalább ötmillió forint három éven belüli felvétele esetén 32 százalék (az akkor még 16 százalékos személyi jövedelemadó duplájának

FOTÓ: THINKSTOCK

megfelelő) adót, három és négy év között 16, négy és öt év között pedig 8 százalékot kell leszurkolni, s csak öt év után válik adómentessé a legalizált összeg. A 2014. január 1. és 2015. június 30. közötti, másfél éves időszakban 815 smsz létesült, amelyekre 50,8 milliárd érkezett.

Az, hogy a rendkívüli kedvezmények a kormány által várt-nál kevésbé dobogtatták meg a vagyonaikat eddig külföldön, a NAV elől elrejtve tartók szívét, szakértők egyértelműen annak tudják be, hogy január 1-jén szigorodtak a nemzetközi banktitkokkal kapcsolatos adatkezelések és az adóegyezmények. Ötvenegy ország kötelezte magát (s további harminc fontolgatja a csatlakozását), hogy a nála

lévő, külföldi tulajdonú bank- és értékpapírszámlákról, biztosításokról és egyebekről az idei évtől tájékoztatja a külföldi személy országának adóhivatalát is.

Csalódás lehet a kormány számára, hogy az smsz-programban két és fél év alatt összességében alig közel 1900 számla nyílt, amelyekre tulajdonosaik 135 milliárd forintot tettek. „Az smsz bevezetésekor ugyanis a jogalkotók és a privátbanki piac szereplői is éves 100 milliárd forint feletti nagyságrendet jelöltek meg, amit mi túlzottnak tartottunk, annak ellenére, hogy nemzetközi mércével is egyedien kedvező e konstrukció, nem is szólva az elmúlt egy év feltételeiről” – közölte lapunk érdeklődésére Karagich István, a hazai privátbanki szektort

elemző Blochamps Capital Kft. ügyvezetője. Szerinte azonban az indítás óta eltelt tíz negyedév összteljesítménye még akkor is elmarad a várakozásoktól, ha a friss adatok szerint az idei április–június közötti időszak végre olyan beáramlást hozott, mely a hazai vagyoni viszonyokat tekintve joggal elvárható volna.

Az idei második negyedéves hajrárt egyébként Karagich annak tudja be, hogy sokan vélhetőleg kívártak, fenntartja-e a kormány a tavaly még kedvezőbbé tett adókedvezményt, s amikor érzékelték, hogy nem hosszabbít, gyorsan hazaáramoltatták pénzeiket. Ám a rendkívül magas áfaszint, az 50 százalék körüli adóék és a hazai gazdaság, a kiskereskedelmi és a szolgáltatói szektor egészének szürkefertőzöttsége együttesen azt valószínűsíténé, hogy egy ilyen adóelőnyt sokkal nagyobb mértékben használnak ki az érintettek.

Megoldás A kerülő utat választó áram miatt szűkülnek az importlehetőségek

Gondot okoznak a szélerőművek

Egyre nagyobb gondot okoznak az időjárásfüggő erőművek – elsősorban a szélparkok – az európai villamosenergia-hálózatoknak. Erősen ingadozva, esetenként látványosan belendülve termelik az áramot, amellyel egyrészt túlterhelhetik a rendszereket, másrészt olyan áramlásokat kelthetnek bennük, amelyek eltérhetnek a kereskedelmi megállapodásokban foglalttól. A villamos energia ugyanis a fizikai törvényeknek engedve, és nem a szerződések szerint választja ki a maga útját az erőműtől a felhasználóig.

A rendszerüzemeltetők, így a hazai Mavir Zrt. is, költséges fejlesztésekkel igyekszenek hozzáerősíteni hálózataikat az extra terheléshez. Bevetnek speciális szabályozásokat is. Ezek egyike, hogy a nem szándékolt áramlásoknak visszatartanak némi „helyet” a határokat metsző vezetéseken, amikor kiosztják azok kapacitásait a kereskedők között. Ám ezzel mesterségesen szűkítik a kereskedhető mennyiséget, közvetve pedig nehezebbé teszik a szomszédos országok közötti áramárak egymáshoz való közelítését. A kisebb kiosztott kapacitás miatt Európában 2014-ben egymilliárd eurónyival volt kisebb az áramke-

reskedelem a lehetségesnél (a szám a kieső kapacitások és az áramárak szorzatából adódik) az európai Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége szerint. A mínusznak körülbelül az ötöde a német–lengyel energiakapcsolatokat sújtotta. A szlovák–magyar határon e „jóléti veszteség” mintegy 40 millió euró lehetett. Az adatokat a Regionális Energiagazdasági Kutatóközpont (REKK) tanulmánya idézte, amely kimutatta, hogy térségünkben 2011 óta ütemesen bővül a határokon keresztül, nem szándékolt áramlások összege.

A probléma elsősorban a németországi, tengeri szélparkok megsza-porodásával jelentkezett. 2011-ben a régió rendszerirányítói együtt jelentették ki, hogy „a megelőző hónapokban többször is kritikus

Kiszámíthatatlan terhelést jelentenek a rendszernek a szélkerekek FOTÓ: AFP

helyzetbe került a cseh, a szlovák, a lengyel és a magyar villamosenergia-rendszer az Észak-Németországban termelt áram miatt, amely ezeken a rendszereken keresztül jut el a dél-németországi, osztrák és további dél-európai fogyasztókhoz”. 2012-ben a Mavir is kisebb beavatkozásra kényszerült a győri alállomáson a Világgazdaság akkori cikke szerint. A rendszerirányító szintén azzal indokolta a lépést, hogy „a német szélerőenergia miatt az adott négy hónapban ötször haladt át a vártnál sokkal több áram a hálózaton”.

A probléma európai szintű megoldását az adott országok egymással ellentétes érdekei is nehezítik. Kiút lehet például a hálózatok további, költséges bővítése, vagy a határkeresztető kapacitások olyan kiosztása, amikor nem a kereskedelmi szerződések, hanem a határon ténylegesen áthaladó villamos energia mennyisége után kellene fizetni. A REKK szerint bármelyek is a kiválasztott eszközök, fontos, hogy azok ne gátolják feleslegesen a szabadkereskedelmet, költségeik válalhatók legyenek, a terheket pedig méltányosan osszák szét az érintett országok és rendszerirányítók között.

B. HORVÁTH LILLA

Nem szándékolt áramlások a régióban*	
(terawattóra, kilenc határforgalom összege)	
2011	42
2012	45
2013	48
2014	55
* A MAGYARORSZÁGOT ÉRINTŐ ÁRAMLÁS CSÖKKENT	
FORRÁS: REKK	